

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті досліджено актуальні проблеми забезпечення ефективності діяльності підприємств в умовах нестабільного економічного середовища. Визначено основні фактори, що впливають на результативність господарської діяльності суб'єктів господарювання, зокрема цифровізацію бізнес-процесів, посилення конкуренції, інфляційні процеси та зміни споживчого попиту. Запропоновано напрями підвищення ефективності діяльності підприємства, серед яких удосконалення системи управління, оптимізація витрат, впровадження інноваційних технологій та цифрових рішень. Обґрунтовано важливість комплексного підходу до управління ресурсами для забезпечення стійкого розвитку та підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Ключові слова: ефективність діяльності, підприємство, конкурентоспроможність, цифровізація, управління ресурсами, оптимізація витрат, інновації, розвиток.

Abstract

The article examines current issues of ensuring enterprise performance under conditions of an unstable economic environment. The main factors influencing business performance are identified, including digitalization of business processes, increasing competition, inflationary processes, and changes in consumer demand. Directions for improving enterprise performance are proposed, including management system improvement, cost optimization, implementation of innovative technologies, and digital solutions. The importance of an integrated approach to resource management to ensure sustainable development and enhance enterprise competitiveness is substantiated.

Keywords: enterprise performance, competitiveness, digitalization, resource management, cost optimization, innovation, development.

Вступ

У сучасних умовах розвитку економіки ефективність діяльності підприємства є одним із ключових показників його конкурентоспроможності та фінансової стійкості. Посилення конкуренції, глобалізація ринків, цифровізація бізнес-процесів, інфляційні процеси та нестабільність зовнішнього середовища вимагають від підприємств постійного вдосконалення системи управління та пошуку нових резервів розвитку [1]. Особливої актуальності проблема підвищення ефективності діяльності набуває в умовах воєнного стану та економічної невизначеності, коли суб'єкти господарювання змушені працювати в умовах обмежених ресурсів та підвищених ризиків [2].

Підвищення ефективності діяльності підприємства передбачає раціональне використання трудових, матеріальних, фінансових та інформаційних ресурсів, що забезпечує досягнення стратегічних цілей та зростання результативності господарської діяльності. У зв'язку з цим виникає необхідність дослідження сучасних підходів до управління ефективністю підприємства та визначення практичних напрямів її підвищення.

Результати дослідження

Ефективність діяльності підприємства характеризує співвідношення отриманих результатів і витрачених ресурсів та відображає здатність підприємства забезпечувати прибутковість, фінансову стійкість і конкурентоспроможність [3]. На рівень ефективності впливають як зовнішні, такі внутрішні фактори. До зовнішніх належать економічна ситуація в країні, державне регулювання, рівень конкуренції, інноваційний розвиток та поведінка споживачів. Внутрішні фактори включають систему управління, організацію виробництва, якість персоналу, рівень технологічного забезпечення та ефективність використання ресурсів.

Одним із найважливіших напрямів підвищення ефективності діяльності підприємств є цифровізація бізнес-процесів. Використання ERP-систем, CRM-платформ, електронного документообігу та сучасних аналітичних інструментів дозволяє скоротити операційні витрати, підвищити продуктивність праці та забезпечити оперативне прийняття управлінських рішень.

Важливим фактором зростання ефективності є також оптимізація витрат. Раціональне використання матеріальних ресурсів, енергозбереження, удосконалення логістичних процесів та впровадження сучасних технологій управління сприяють підвищенню рентабельності діяльності підприємства [4].

З метою підвищення ефективності діяльності підприємств доцільно реалізовувати комплекс взаємопов'язаних заходів, спрямованих на вдосконалення системи управління та підвищення результативності використання ресурсів. Важливе значення має впровадження сучасних цифрових технологій і автоматизація бізнес-процесів, що сприяють підвищенню оперативності управлінських рішень та зниженню витрат. Не менш важливим є удосконалення системи стратегічного й оперативного управління, оптимізація структури витрат та підвищення продуктивності праці. Додатковими факторами зростання ефективності виступають розвиток інноваційної діяльності, впровадження сучасних управлінських рішень, а також підвищення кваліфікації персоналу та розвиток кадрового потенціалу підприємства. Комплексна реалізація зазначених заходів дозволяє зміцнити конкурентні позиції підприємства, покращити фінансові результати та забезпечити його сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

Практика діяльності успішних підприємств свідчить, що комплексне впровадження зазначених заходів забезпечує зростання прибутковості, покращення фінансових результатів та зміцнення ринкових позицій підприємства.

Висновки

У результаті проведеного дослідження встановлено, що підвищення ефективності діяльності підприємства є необхідною умовою забезпечення його конкурентоспроможності та сталого розвитку в сучасних умовах господарювання. Доведено, що ключовими чинниками зростання ефективності є цифровізація бізнес-процесів, оптимізація використання ресурсів, впровадження інноваційних технологій та удосконалення системи управління.

Таким чином, реалізація комплексу організаційних, економічних та технологічних заходів дозволяє підприємствам адаптуватися до змін зовнішнього середовища, підвищити результативність діяльності та забезпечити довгострокове економічне зростання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бланк І. А. Управління розвитком підприємства. Київ : Ніка-Центр, 2021. 624 с.
2. Крикавський С. В. Економіка та управління підприємством. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2023. 476 с.
3. Мних С. В. Економічний аналіз діяльності підприємства. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2021. 412 с.
4. Laudon K. C., Laudon J. P. Management Information Systems: Managing the Digital Firm. 17th ed. Pearson, 2022. 720 p.

Давидюк Людмила Петрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва, логістики та менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: keletckaya@gmail.com

Назаров Володимир Ігорович – студент групи П-22б, факультету менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: nazarov.v.i@gmail.com

Liudmyla Petrivna Davydiuk – PhD in Economics, Associate Professor at the Department of Entrepreneurship, Logistics and Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, Ukraine. E-mail: keletckaya@gmail.com

Volodymyr Ihorovych Nazarov – student, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, Ukraine. e-mail: nazarov.v.i@gmail.com